

Zékány Krisztina

Balladamondó verseny az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszékén

Tisztelt Kollégák!

Az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszéke öt évtizedes múltra tekint vissza. Az elmúlt ötven évben több mint ezer magyar filológus kapott itt diplomát. Az első kibocsátások növendékei mára nyugdíjba vonultak, és mindig akad egy-két második generációs diákunk, aki a szülei nyomdokába lép.

Szerencsére volt tanítványaink rendszeresen megfordulnak az egykori alma materben. Igyekszünk ehhez minél több alkalmat teremteni. Hosszú évek óta szervezzük a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny területi döntőjét, amelyen minden tavasszal 80-100 gyereket fogadunk tanáraikkal együtt. Ennek mára hagyománya lett, a gyerekek és pedagógusaik várják az évenkénti megmérettetést.

Irodalmi vonatkozású rendezvények kapcsán is teret biztosítunk a gyerekekkel való találkozásokhoz azzal a nem titkolt céllal, hogy az érdeklődő középiskolások megismerhessék azokat a továbbtanulási lehetőségeket, amelyeket az ungvári egyetem nyújthat számukra. Ennek egyik szép példája volt a közelmúltban megrendezett balladamondó verseny, amelyre Arany János születésének 200. évfordulója alkalmából a nagy költő születésnapján került sor.

Az ötlet ez év január első napjaiban született, miután egy villámlátogatásra utaztam Budapestre Puszta János professzor úr meghívására. Ismeretlenül az ismeretlenbe. Akkor tudtam meg, hogy verseket is ír, továbbá azt is, hogy Ungváron éppen egy kötetnyi versét fordítják ukránra. És ha ez elkészül egyszer, be is mutatná maga a szerző. Már a hazaúton a vonaton, miközben lapozgattam a Professzor úr egyik legújabb esszékötetét a nyelvi kulturális sokszínűségről, megfordult a fejemben, hogy érdemes lenne e köré a tervezett könyvbemutató köré más tudományos, kulturális programot is szervezni. Elvégre nem minden héten találkoznak a diákjaink a magyar nyelvészet egyik elismert mesterével.

Míg készültek a versfordítások, készült a kulturális program tervezete, és készült a Professzor úr is Ungvárra. A tanszék albumában találtunk egy harminc évvel ezelőtti fényképet, amelyen az akkor itt járt Puszta János látható a Magyar Filológiai Tanszék munkatársai körében. Később együtt megállapítottuk, hogy sok víz lefolyt azóta az Ungon.

A balladamondó verseny hírének elektronikus úton eljuttattuk a terület magyar nyelven oktató iskoláiba. A Kárpáti Igaz Szó hasábjain, valamint a Kárpátinfo és a Kárpátalja online oldalán is megjelent néhány alkalommal a hirdetés. Az itt dolgozó egykori diákjaink ezzel segítették a szervezést. A Tisza TV magyar adásának munkatársai (szintén egykori magyarosok) is „csőre töltöttek”.

Így esett meg, hogy március 2-án Arany János balladáit az UNE Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kara Bercsényi Miklós Könyvtárában gyakorlatilag csupa magyar filológus hallgatta. A tanszék ötvenéves működésének eredményeképpen az egykori diákok azon a napon felkészítő tanárokként drukkoltak saját tanítványaiknak. A szervezők, vagyis a tanszék jelenlegi tanári kara kivétel nélkül saját nevelésű egykori diák. A nézőközönség a jelenlegi diákok kis csapata volt. Ők már érzik, értik ezeknek az alkalmaknak a jelentőségét, önként segítenek a lebonyolításban, műsorokkal rukkolnak elő. Jó példái annak, hogy egy ilyen kis közösségben is, mint a miénk, a lexikális tudás mellett az összetartozás, a közösség összetartó erejének a fontosságát is elsajátíthatják. Titkon remélem, hogy azok a tizenévesek, akik most Arany-balladával érkeztek, egykor majd a mi elsőseink lesznek.

A rendezvényre 27 résztvevő nevezett Kárpátalja 14 magyar oktatási nyelvű intézményéből. A zsűri munkáját Pusztay János professzor irányította. Elfogadta a felkérést Balogh Dénes konzul az Ungvári Magyar Főkonzulátus képviselőjeként. Zsűritag volt továbbá Rezes József egykori hallgatónk, a Kárpátaljai Megyei Közigazgatási Hivatal Nemzetiségi és Vallásügyi Osztályának vezetője, aki Mocsarkó Györggyel, a Kárpátaljai Magyar Ifjúságért Jótékonyági Szervezet alelnökével együtt pénztalamban részesítette a két kategória győzteseit és különdíjasait. Tanszékünk oszlopos tagjai, akik többnemzedéknyi magyar filológust neveltek ki, Horváth Katalin és Györke Magdolna nagy rutinnal vettek részt a zsűri munkájában.

A szavazatok értékelésénél Pusztay János professzor megdicsérte a gyerekeket, és felhívta a figyelmüket arra, hogy őrizzék saját nyelvjárásukat, mert az pótolhatatlan értéket képvisel. Hangsúlyozta, hogy szint visz egy-egy balladának az előadásmódjába, ha az előadó ízes nyelvjárásban beszél. Ezt követően eredményt hirdetett.

1. kép

A verseny díjazottjai felkészítő tanáraikkal és a zsűri tagjaival

A 8–9. osztályosok kategóriájában:

1. helyezett: Katona Bianka, Szalókai Általános Iskola, felkészítő tanára Kovács Natália
2. helyezett: Sándor Bernadett, Csongori Általános Iskola, felkészítő tanára Nagy Angéla
3. helyezett: Szilvási Petra, Kisdobronyi Középiskola, felkészítő tanára Úr József

A zsűri ebben a kategóriában két különdíjast is jutalmazott:

Séra Dániel, Bányai Középiskola, felkészítő tanára Séra Viktória
Pekárovics Alex, Ungvári 10. Számú Magyar Tannyelvű Középiskola, felkészítő tanára Perdukné Lator Ilona

A 10–11. osztályosok között:

1. helyezett: Kádas Krisztián, Nagydobronyi Református Líceum, felkészítő tanára Hidi Csilla
2. helyezett: Királyi Csilla, Nagyszőlősi 3. Számú Perényi Zsigmond Középiskola, felkészítő tanára Rezes Katalin
3. helyezett: Halász Zoltán, Nagydobronyi Református Líceum, felkészítő tanára Uszkai Valéria

A versenyzők és tanáruk utazási költségeit, ellátását, a helyezettek ajándékait és a pénzjutalom egy részét a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézetnek, illetve a Bethlen Gábor Alapnak köszönjük.

A program további részében Pusztay János nyelvészprofesszor egy előadás keretében betekintést engedett magyar ajkú diákjainknak a finnugrisztikai kutatások rejtelseibe és lehetőségeibe. Az Ungvári Nemzeti Egyetem diákjai számára pedig orosz nyelven vázolta fel a jövő Európájának felsőoktatási rendszerét, de szívesen mesélt saját tudományos tapasztalatairól is az érdeklődő diákoknak és tanáruknak.

Szeretnék annak a reményemnek hangot adni, hogy az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszéke még sokáig megmarad egy olyan színtérnek, ahol számos ehhez hasonló alkalommal örülhetünk a fiatalok tehetségének, bátoríthatjuk, ösztönözhetjük őket. Végezetül Arany János szavait idézem:

*„Előtted a küzdés, előtted a pálya,
Az erőtlén csügged, az erős megállja.
És tudod: az erő micsoda? – Akarat,
Mely előbb vagy utóbb, de borostyánt arat.”*
(Domokos napra, 1851)

Üdvözlettel:

Ungvár, 2017. március 12.

Zékány Krisztina
tanszékvezető
Ungvári Nemzeti Egyetem
Magyar Filológiai Tanszék

Zékány, Krisztina: Ballad Performance Competition at the Department of Hungarian Philology at the Uzhhorod National University

Az írás szerzőjéről

Zékány Krisztina

egyetemi tanár, tanszékvezető, Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kar Magyar Filológiai Tanszék, Ungvár
krisztina.zekany[kukac]uzhnu.edu.ua